

Redakcja: Grzegorz Gil (dyrektor IEŚ), Anton Saifullayeu (zastępca dyrektora IEŚ), Agnieszka Zajdel (sekretarz redakcji), Spasimir Domaradzki, Bartłomiej Krzysztan, Damian Szacawa, Agata Tatarenko

Nr 1677 (182/2026) | 6.08.2026

ISSN 2657-6996

© IEŚ

Anton Saifullayeu

Polityka wewnętrzna Białorusi. Przegląd informacyjno-analityczny (lipiec 2026)

W analizowanym okresie władze Białorusi skupiły się na kampanii żniwnej oraz skorygowały przekaz dotyczący bezpieczeństwa regionalnego. Po raz pierwszy od wielu miesięcy oficjalnie określiły sytuację jako „stabilną”. Nie zmieniły jednak strategicznej narracji o zagrożeniu ze strony NATO. Jednocześnie kontynuowały centralizację państwa, wzmacniały kontrolę nad aparatem bezpieczeństwa i utrzymywały represyjny model rządów.

Słowa kluczowe: Białoruś, dyplomacja, gospodarka, represje

Bezpieczeństwo i siły zbrojne. Minister obrony Wiktar Chrenin ocenił, że sytuacja wokół Białorusi jest stabilna i nie wskazuje na przygotowania NATO do przeprowadzenia nagłego ataku. Według niego główne napięcie utrzymuje się w przestrzeni informacyjnej. Aktywność NATO ma charakter sezonowy, natomiast siły ukraińskie koncentrują się na obronie granicy¹.

Wojsko kontynuowało planowe szkolenia. Jednostki radiotechniczne, przeciwlotnicze i specjalne ćwiczyły maskowanie stanowisk, nocne przemieszczanie oraz zwalczanie bezzałogowych statków powietrznych. W obwodzie brzeskim prowadzono szkolenie wojsk terytorialnych, a władze lokalne zwiększały zakupy wyposażenia dla formacji pospolitego ruszenia.

Białoruska armia kontynuowała modernizację sprzętu. 11. Brygada Zmechanizowana otrzymała pierwszy batalionowy komplet czołgów T-72BM2, a wojsko rozpoczęło testy krajowego naziemnego systemu robotycznego „Berserk”².

Sytuacja na granicach. Na granicy z Ukrainą po czerwcowym wzroście napięcia nie doszło do dalszej eskalacji. Rosyjskie bezzałogowce wielokrotnie naruszały białoruską przestrzeń powietrzną. Jednocześnie Mińsk i Kijów utrzymały robocze kanały współpracy, czego przykładem była wymiana ciał poległych przeprowadzona przez przejście graniczne Nowa Huta.

Na granicy z Polską sytuacja pozostawała spokojna. Mińsk podejmował próby utrzymania ograniczonych kontaktów roboczych z Warszawą. Przekazał informacje o potencjalnym zagrożeniu terrorystycznym oraz zaproponował wznowienie dialogu technicznego dotyczącego Puszczy Białowieskiej.

Największa presja migracyjna utrzymywała się na granicy z Łotwą. Część migrantów kierowała się następnie na Litwę, do Polski i Niemiec. W odpowiedzi Łotwa wzmacniała ochronę granicy i zabiegała o większe wsparcie ze strony Unii Europejskiej. Litwa utrzymała restrykcyjne stanowisko wobec Białorusi i zapowiedziała dalsze ograniczenia wobec obywateli Białorusi i Rosji.

¹ <https://www.sb.by/articles/khrenin-zayavil-o-spokoynoy-obstanovke-vokrug-belarusi-i-otsustsvii-priznakov-agressii.html>

² <https://defence24.pl/sily-zbrojne/remont-na-miare-mozliwosci-bialorus-modernizuje-czolgi>

Priorytety polityki wewnętrznej. Kampania zniwna zdominowała aktywność Alaksandra Łukaszenki. Po wizytach w regionach zwołał on ogólnokrajową naradę, podczas której zwiększył presję na administrację lokalną oraz kierownictwo gospodarstw rolnych. Zapowiedział również konsekwencje wobec osób odpowiedzialnych za zaniedbania³.

Rząd rozszerzył preferencje dotyczące dostaw oleju napędowego dla rolnictwa. Nie rozwiązało to jednak głównych problemów sektora. W części regionów opóźnił się rozwój kukurydzy, część gospodarstw nie przygotowała sprzętu do żniw, a rolnictwo nadal zmagają się z niedoborem mechanizatorów. Przewodnicząca Belstatu wezwała gospodarstwa do przedstawiania rzeczywistych danych o sytuacji w rolnictwie. Wypowiedź ta wskazuje, że administracja lokalna nadal zawyża wyniki produkcji.

MSW uruchomił jednolity system cyfrowy obejmujący osoby objęte czasowym zakazem opuszczania kraju. Rozwiązanie ma przyspieszyć wykonywanie decyzji sądów i organów bezpieczeństwa, także w sprawach o charakterze politycznym.

Łukaszenka podporządkował pełnomocnika ds. religii i narodowości Administracji Prezydenta. Decyzja ta zwiększa kontrolę nad polityką wyznaniową i narodowościową oraz wzmacnia rolę administracji prezydenckiej⁴.

Trwa również reforma KGB. Sekretariat Stanu Rady Bezpieczeństwa przejął nadzór nad rozwojem organizacyjnym służby. Będzie odpowiadał za kontrolę jej struktury, polityki kadrowej oraz współpracy z innymi instytucjami. KGB zachowało jednak pełną odpowiedzialność za działalność operacyjną i wywiadowczą.

Polityka zagraniczna. Białoruskie władze kontynuują ostrożną dywersyfikację polityki zagranicznej. Łukaszenka pozytywnie ocenił kanał komunikacji ze Stanami Zjednoczonymi i wyraził zgodę na kontynuację rozmów. W tym samym czasie amerykański OFAC usunął z listy sankcyjnej spółkę zależną Białoruskiego Zakładu Metalurgicznego⁵.

Relacje z Rosją pozostają priorytetem. Podczas rozmów z rosyjskimi przedstawicielami Łukaszenka wskazał biotechnologię jako jeden z głównych kierunków współpracy. Strony rozważają również otwarcie oddziału ambasady Rosji w Homlu⁶.

Szczególną uwagę poświęcono projektom realizowanym z Omanem, w tym budowie zakładu celulozowego w rejonie Dubrouna oraz innym przedsięwzięciom. Przedstawiono 60 projektów inwestycyjnych o łącznej wartości około 6 mld dolarów oraz białorusko-chiński pakiet 80 projektów o wartości 5 mld dolarów. Urzędnikom polecono aktywniejsze wykorzystywanie finansowania państwowego w celu umocnienia pozycji przedsiębiorstw na rynkach alternatywnych. Łukaszenka polecił administracji przyspieszenie realizacji projektów uzgodnionych z Omanem i Chinami oraz skuteczniejsze wykorzystywanie alternatywnych rynków⁷.

Gospodarka. W pierwszym półroczu 2026 r. PKB Białorusi wzrósł o 1,5%. Wynik ten pozostał niższy od celu wyznaczonego przez rząd. Inflacja utrzymała się na najniższym poziomie od dwóch dekad, co pozwoliło Bankowi Narodowemu zachować łagodną politykę pieniężną. Eurazjatycki Fundusz Stabilizacji i Rozwoju podwyższył prognozę wzrostu gospodarczego oraz obniżył prognozę inflacji.

³ <https://pravo.by/novosti/obshchestvenno-politicheskie-i-v-oblasti-prava/2026/july/94278/>

⁴ <https://belta.by/president/view/lukashenko-utverdil-izmenenie-statusa-upolnomochennogo-po-delam-religij-i-natsionalnostej-792489-2026/>

⁵ OFAC. Belarus-related Designation Removal. 23 July 2026. <https://ofac.treasury.gov/recent-actions/20260723>

⁶ <https://gomel-region.gov.by/ru/society-ru/view/v-gomele-pojavitsja-otdelenie-posolstva-rossijskoj-federatsii-vopros-rassmotreli-v-oblispolkome-56997-2026/>

⁷ <https://president.gov.by/ru/events/sovesanie-o-putah-uskorenia-raboty-po-klucevyim-investicionnym-proektam-s-zarubeznymi-stranami>

Rząd ograniczył administracyjną kontrolę cen. Zmniejszył liczbę towarów objętych regulacją, ale zachował możliwość szybkiego przywrócenia ograniczeń. Bank Narodowy odnotował również dalszy wzrost znaczenia rubla białoruskiego w gospodarce. Według oceny Banku Narodowego nasila się trend dedolaryzacji⁸.

W lipcu organy ścigania ujawniły rozbudowany mechanizm korupcyjny związany z zamówieniami publicznymi. Śledztwo objęło kilkudziesięciu kierowników przedsiębiorstw państwowych⁹.

Represje. Represje pozostają trwałym elementem funkcjonowania systemu politycznego. Według Centrum Praw Człowieka „Wiasna” pod koniec lipca na Białorusi przebywało 863 więźniów politycznych¹⁰. Władze rozszerzają kontrolę nad mediami społecznościowymi. Komitet Śledczy prowadzi postępowania dotyczące publikacji w serwisach Threads i TikTok. KGB kontroluje również osoby planujące podjęcie studiów w Polsce oraz ich rodziny.

W lipcu nasiliła się także presja na niezależne środowiska kulturalne. Kilka projektów zakończyło działalność, a festiwal „Nash Hrunvald” został odwołany¹¹. Kampania ujawniła rosnące napięcia między oficjalnym kierownictwem państwa a radykalnym środowiskiem prorosyjskich propagandystów. Grupa ta domaga się zaostrzenia represji i krytykuje bardziej powściągliwą politykę Łukaszenki wobec Zachodu.

Wnioski. Najważniejszą zmianą w analizowanym okresie była korekta oficjalnej oceny sytuacji bezpieczeństwa regionalnego. Nie wynika ona z istotnej zmiany sytuacji wojskowej. Mińsk dąży raczej do ograniczenia ryzyka eskalacji, podkreślenia braku zainteresowania udziałem w wojnie rosyjsko-ukraińskiej oraz utrzymania roboczych kontaktów z państwami zachodnimi.

Nie oznacza to jednak zmiany charakteru reżimu. Władze nadal centralizują państwo, wzmacniają aparat bezpieczeństwa i utrzymują represje wobec przeciwników politycznych. Korekta dotyczy przede wszystkim sposobu prowadzenia polityki zagranicznej oraz komunikacji strategicznej, nie zaś podstaw funkcjonowania systemu politycznego. W najbliższych miesiącach należy oczekiwać utrzymania bardziej umiarkowanej retoryki w kwestiach bezpieczeństwa przy jednoczesnym zachowaniu dotychczasowego modelu rządów.

Tekst powstał we współpracy z iSANS

⁸ <https://www.sb.by/articles/natsbank-v-belarusi-ustoychivyy-i-dolgosrochnyy-trend-na-dedollarizatsiyu-ekonomiki.html>

⁹ <https://belta.by/regions/view/summa-vzjatok-bolee-750-tys-rublej-vskryta-korrupsionnaja-shema-v-neskolkih-otrasljah-ekonomiki-793136-2026/>

¹⁰ <https://prisoners.spring96.org/>

¹¹ <https://nashaniva.com/ru/399614>